

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

SSA Aleksandra Marszałek

w sprawie z powództwa T. K. i W. K.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Starostę (...) oraz Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 października 2005 r., zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31 marca 2005 r., sygn. akt VI ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 marca 2005 r. Sąd Apelacyjny odrzucił kasację powodów T. K. i W. K.. Skargę kasacyjną powodów sporządził profesor nauk prawnych K. S. – mąż powódki M. K., będącej siostrą T. K. i W. K.

W zażaleniu skarżący T. K. i W. K. reprezentowani przez K. S. wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kasacji w wersji redakcyjnej i numeracji obowiązującej przed dniem 6 lutego 2005 r. (art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. Nr 13, poz. 98).

Artykuł 87 k.p.c. wymienia osoby mogące występować w postępowaniu cywilnym jako pełnomocnicy. Wyliczenie ma charakter enumeratywny, co oznacza, że osoba nie należąca do żadnej z kategorii osób wskazanych w tym przepisie nie może być skutecznie ustanowiona pełnomocnikiem (z wyjątkami przewidzianymi m.in. w przepisach regulujących postępowania odrębne, które jednak w niniejszej sprawie nie mają zastosowania). Artykuł 393² § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 87 k.p.c. w tym sensie, że ogranicza krąg osób, którym można skutecznie udzielić pełnomocnictwa do sporządzenia kasacji oraz zażalenia do Sądu Najwyższego, do adwokatów i radców prawnych. W myśl art. 393² § 2 k.p.c. przymus adwokacko-radcowski wyłączony jest tylko wówczas, gdy stroną, jej przedstawicielem lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną lub jej przedstawicielem jest adwokat lub radca prawny. Przepis § 2 nie może być jednak odczytywany jako wyłączający stosowanie art. 87 na zasadzie *lex specialis derogat legi generali* i uprawniający osoby w nim wskazane do pełnienia funkcji pełnomocników procesowych, co sugerują skarżący. Przeciwnie, sformułowanie „przepisu § 1 nie stosuje się” użyte w § 2 art. 393² k.p.c. oznacza wyłączenie stosowania przepisu zawartego w § 1 i w konsekwencji konieczność zastosowania normy o charakterze ogólnym zawartej w art. 87 k.p.c. Inne rozumienie przepisu art. 393² § 2, zgodnie z którym stanowi on samodzielną podstawę do udzielenia pełnomocnictwa do sporządzenia kasacji (a także zażalenia do Sądu Najwyższego), nie jest uzasadnione. Prowadziłoby ono bowiem do stworzenia odrębnej kategorii pełnomocników procesowych uprawnionych do reprezentowania stron wyłącznie przed Sądem Najwyższym, co pozostawałoby w sprzeczności z jasno zarysowanym zamiarem ustawodawcy wyrażonym w § 1 art. 393² k.p.c. przyznania takiego uprawnienia głównie adwokatom i radcom prawnym. Konkludując, osoba wymieniona w § 2 art. 393² k.p.c. działająca jako pełnomocnik może skutecznie sporządzić kasację lub zażalenie do Sądu Najwyższego, jeżeli mieści się w kręgu osób, które mogą być pełnomocnikami procesowymi w ogólności. Chodzi zatem o osoby wymienione w art. 87 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2002 r., I PKN 607/01, OSNP 2004, nr 3, poz. 48). Profesor nauk prawnych K. S., który jest szwagrem powodów T. K. i W. K., nie należy do tych osób. Zażalenie jest więc bezzasadne i ze wskazanych przyczyn należało je oddalić (art. 385 w związku z art. 393¹⁹ k.p.c.).